

Handläggare:

Ingela Berggren

Bitr. smittskyddsläkare

Landstingsstyrelsen

Yttrande över motion 2008:16 från Jerry Adbo (S) om förebyggande åtgärder för spridningen av HIV

Ärendet

Motionären har föreslagit landstingsfullmäktige besluta att

- SLL verkar för en ökning av de statliga bidragen för att minska och förebygga spridningen av HIV
- SLL ökar anslagen till frivilligorganisationer som arbetar med att minska och förebygga spridningen av HIV
- SLL under EuroPride i Stockholm arrangerar en kampanj kring HIV som företrädesvis vänder sig till män som har sex med män
- SLL verkar för att testfrekvensen ökar genom en översyn av rutinerna vid provtagning för att fler ska känna till sin HIV-status
- SLL verkar för en ökad kompetens kring HIV och HBT bland personal på samtliga kliniker
- SLL tar initiativ till ökad och förbättrad samverkan med kommuner och frivilligorganisationer genom att skapa en gemensam styrgrupp för kontinuitet och upparbetade kontakter
- SLL ökar stödinsatserna för HIV-positiva och redan insjuknade i aids genom exempelvis psykosociala insatser

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen vara besvarad.

Förvaltningens synpunkter

Nedan följer förvaltningens kommentarer till motionens förslag:

att Stockholms läns landsting (SLL) verkar för en ökning av de statliga bidragen för att minska och förebygga spridningen av hiv

SLL ansöker årligen om statsbidrag för förebyggande insatser mot hiv och andra sexuellt överförda infektioner. SLL söker få ökad tilldelningskvot i proportion till antalet smittade och riskutsatta. Ett beslutsunderlag till Socialstyrelsen för beslut om omfördelning av medlen har tagits fram av Birger Forsberg, Inst för Folkhälsovetenskap 20090504. Underlaget stöder en ökad fördelning till SL.

Till grund för fördelningen av tilldelade medel ligger ansökningar från såväl verksamheter landstingets regi som frivilligorganisationer och samordningsprojekt. Väl etablerade verksamheter som drivs av landstinget skulle med fördel kunna inordnas i landstingets reguljära budget vilket skulle friställa medel för nya projekt även inom det befintliga bidragets ram.

att SLL ökar anslagen till frivilligorganisationer som arbetar med hivprevention.

Frivilligorganisationer som Noaks Ark, Comvictus och RFSL har en mkt stor hivpreventiv verksamhet som traditionellt ffa är riktad mot målgrupperna män som har sex med män (MSM) och personer som injicerar narkotika. Denna verksamhet är viktig och behöver vara flexibel och ha möjlighet att utvecklas. Ett kanske ännu större behov finns av insatser för att fånga upp personer som inte känner till sin hivsmitta och förebygga spridning bland personer med utländsk bakgrund från högendemiska länder. Här saknas brett upplagda satsningar och de frivilligorganisationer med bas i denna målgrupp är många, ofta små vilket speglar hur heterogen denna målgrupp är.

att landstinget arrangerar en kampanj kring hiv som företrädesvis vänder sig till män som har sex med män under EuroPride-festivalen.

Detta görs vid varje Pridefestival och bör riktas till hela HBT gruppen. Den kanske största okunskapen bland allmänheten och inom vården gäller hiv risk vid sexuell kontakt mellan kvinnor och det finns behov av ökad information när det gäller skydd vid sexuell kontakt mellan kvinnor.

att SLL verkar för att testfrekvensen ökar genom översyn av rutiner

Erfarenhet av hiv testning finns framförallt på ungdomsmottagningar och specialistmottagningar som SESAM och hiv-kliniker. Specialistklinikerna räcker inte till för att motsvara det behov av testning som finns och samtliga vårdcentraler och beroendemottagningar ska därför vara tillgängliga och ha etablerade rutiner för testning och omhändertagande vid negativt respektive positivt utfall.

Det ska vara möjligt att få en hiv test inom ett dygn även lördag-söndag så att ev profylaktisk behandling sätts in i tid. Information om detta bör finnas i Vårdguiden. Snabbtest bör introduceras i ökad omfattning. Personer med ursprung i högendemiskt land ska få information och tillgång till testning inom två månader efter ankomst till Sverige.

att SLL verkar för en ökad kompetens kring HIV och HBT bland personal på samtliga kliniker.

Återkommande utbildningsinsatser görs kontinuerligt såväl av SESAM, Noaks Ark, Smittskydd Stockholm där den största svårigheten är att frigöra personalen från den reguljära verksamheten för att delta. Se även kommentar ovan rörande kvinnor som har sex med kvinnor .

att SLL tar initiativ till ökad och förbättrad samverkan

Initiativ till samverkan inom landstinget har tagits genom bildandet av ett regionalt råd där företrädare för smittskydd, HSNf, LAFA, hivkliniker och beroendevård deltar liksom representant för Stockholms kommun. Rådet har samordningsmöten två gånger per år med samtliga frivilligorganisationer som arbetar eller önskar arbeta med förebyggande hiv verksamhet. Rådet förbereder landstingets ansökan om storlek och fördelning av det statliga bidraget och har deltagit i utformandet av reviderad handlingsplan för hiv/STI prevention i länet.

att SLL ökar stödinsatser för hiv positiva...

Riktade stödinsatser finns att tillgå för MSM, i viss mån även annan HBT-tillhörighet och personer med beroendeproblematik.

Utveckling av riktade psykosociala stödinsatser behövs för

- a) ungdomar med hiv och speciella behov som inte klarar att ta ansvar för sin egen smittrisk och i många fall inte heller har en vårdnadshavare som kan ta detta ansvar.
- b) personer av utländskt ursprung där språk, kön, stigma, faktorer relaterade till migration mm kräver ett omfattande psykosocialt stöd
- c) personer som utsätter sig själv och andra för upprepad smittrisk trots god kunskap om hiv och erhållna förhållningsregler
- d) personer som isoleras och hämmas i sitt sociala umgänge pga av rädsla att smitta andra eller bli stigmatiserad av sin sjukdom.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet medför följande konsekvenser för miljön: oförändrade

Mona Boström
Landstingsdirektör

Peter Rönnerfalk
Direktör Produktionssamordning